Meddelanden från Riksskatteverket
Utg. av Skattenytt, Leksand, tel. 0247-104 30 • Ansv. utgivare: Kammarrättsrådet Hans Bylin
Serie I ang. direkt skatt
Motsvarar Riksskatteverkets författningssamling (RSFS) och Riksskatteverkets förhandsbesked mm (RSV/FB) serie Dt = Direkt skatt – Taxering
Nr 2 1983 - Årg. 13

Riksskatteverkets anvisningar m m om ändrat bokslut, inventarier av mindre värde m m

RSV Dt 1983:1

RSFS 1983:1

utfärdade den 20 januari 1983.

1. INLEDNING

Fr o m 1984 års taxering gäller delvis nya och ändrade regler på företagsbeskattningens område. Med anledning härav har riksskatteverket (RSV) med stöd av 3 § instruktionen för RSV (1970:752) beslutat meddela följande anvisningar.

De nya bestämmelserna gäller bl a följande områden:

Avskrivning på inventarier

Avdrag för värdeminskning av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier får ske antingen enligt reglerna för räkenskapsenlig avskrivning eller enligt restvärdemetoden. Reglerna för planenlig avskrivning upphör att gälla fr o m 1984 års taxering, (punkterna 3 – 5 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen, KL).

Restvärdemetoden innebär att avdrag medges med 25 % av avskrivningsunderlaget. Detta underlag motsvarar det skattemässiga restvärdet vid beskattningsårets ingång med tillägg och avdrag för de inköp respektive försäljningar som har skett under året.

För inventarier som tidigare har skrivits av efter planenlig metod är det skattemässiga restvärdet lika med skillnaden mellan anskaffningsvärdet och medgivna värdeminskningsavdrag för tillgången.

Inventarier av mindre värde får omkostnadsföras i sin helhet det år anskaffning har skett (se punkt 3 nedan). Denna rätt att omedelbart omkostnadsföra inventarieanskaffningar har hittills enbart gällt s k treårsinventarier.

Vid tillämpning av reglerna för räkenskapsenlig avskrivning och avskrivning enligt restvärdemetoden skall med en tillgångs anskaffningsvärde fortsättningsvis förstås den verkliga utgiften minskad i förekommande fall med tidigare medgivet avdrag för kontraktsavskrivning, erhållna statsbidrag samt ianspråktagen investeringsfond eller annan liknande avsättning.

I anskaffningsvärdet inräknas utöver kostnaden för själva inventariet även samtliga förvärvskostnader såsom tull, frakt och provisioner samt kostnader för montering, installation eller annan därmed jämförlig kostnad.

Avskrivning på byggnader

Reglerna för värdeminskning av byggnad har ändrats bl a i fråga om

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

primäravdrag och vid överlåtelse av byggnad på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång (punkt 7 av anvisningarna till 29 § KL).

Begreppet byggnadsrörelse, varulagervärdering

Särskilda regler har införts vid bedömning av när en fastighet skall anses utgöra omsättningstillgång i rörelse samt för hur sådan fastighet får skrivas ned (punkt 3 av anvisningarna till 27 § KL samt RSFS 1983:2 RSV Dt 1983:2).

Värdering av pågående arbeten

Särskilda regler har införts för värdering av pågående arbeten i bl a byggnadsrörelse m m (punkt 3 a av anvisningarna till 41 § KL samt RSFS 1983:3 RSV Dt 1983:3).

Begreppet kapitalförlust, avdrag för projekteringskostnader o d, beskattning av försäkringsersättningar

I en ny anvisningspunkt 5 till 20 § KL har närmare angetts i vilka fall en förlust skall räknas som kapitalförlust. Jämfört med vad som tidigare har gällt innebär bestämmelserna en ändring av vad som får räknas som driftförlust. Sålunda får utgifter för projektering av byggnader och markanläggningar fr o m 1984 års taxering normalt dras av även om byggnads- eller anläggningsarbetet inte genomförs.

De nya reglerna innebär även att kapitalförlustbegreppet ändras så att genom brand eller annan olyckshändelse uppkommen skada på eller förstörelse av fastighet — såvitt gäller underlaget för beräkning av värdeminskningsavdrag — inte skall anses som kapitalförlust. Detta gäller oberoende av om försäkringsersättning o d har lämnats på grund av skadan eller inte. Sådan ersättning är i gengäld skattepliktig.

Avskrivningsunderlaget för en fastighet, som har skadats eller förstörts, skall inte sättas ned på grund av den värdeminskning som har inträffat genom skadan. Om byggnaden har totalförstörts, medges i stället utrangeringsavdrag.

Bokslutsdispositioner

Särskilda regler har införts i fråga om rätt till kvittning av vissa balansposter utan att nytt bokslut för den skull behöver upprättas (punkt 1 av anvisningarna till 41 § KL)

2. ÄNDRAT BOKSLUT M M

2.1 Kvittning mellan balansposter

Inkomst av rörelse, jordbruk och i vissa fall annan fastighet beräknas efter bokföringsmässiga grunder. Detta innebär att resultatet av verksamheten skall bestämmas bl a med ledning av värdet på in- och utgående lager, pågående arbeten, fordringar samt skulder för t ex varuinköp, löner, sociala avgifter, räntor m m (balansposter).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Vid inkomstbeskattningen finns dessutom särskilda regler om det lägsta värdet av tillgångar respektive den högsta skuldreserveringen vid årets utgång som kan godtas i deklaration eller i förekommande fall i det årsbokslut som ligger till grund för deklarationen.

Tillgångar och skulder skall i princip värderas oberoende av varandra. En tillgång eller skuld som har blivit upptagen till för lågt respektive för högt belopp får dock under vissa förutsättningar kvittas mot annan balanspost utan att nytt bokslut upprättas.

En felaktigt upptagen balanspost får även kvittas mot en större avskrivning på en anläggningstillgång. En taxeringshöjning till följd av t ex en för högt upptagen skuldreservering kan således underlåtas om ändring skulle kunna ske av annan balanspost — t ex genom ytterligare nedskrivning av lagret — eller genom ökat avdrag för värdeminskning på inventarier och liknande tillgångar.

Kvittning får ske om samtliga av följande förutsättningar föreligger

1) Det är uppenbart att utrymme finns för kvittningsåtgärden utan att denna står i strid med skattemässiga eller civilrättsliga grunder
2) Den felaktiga balansposten beror på ett periodiseringsfel eller en felaktig värdering. Om den däremot beror på t ex fiktiva eller inte avdragsgilla kostnader kan kvittning inte godtas
3) Den felaktiga balansposten inte kan medföra skattetillägg eller ansvar för skattebrott
4) Felaktigheten eller liknande slag av felaktighet inte har uppmärksammats och påpekats tidigare år
5) Det inte framstår som sannolikt att felaktigheten har uppkommit i avsikt att uppnå en obehörig skattekredit
6) Det inte finns några andra särskilda omständigheter som gör att kvittning inte bör godtas

Anvisningar:

En kvittning mellan olika balansposter påverkar i sig inte påföljande bokslut. Som ingående värde i nästkommande bokslut och deklaration skall alltså den felaktiga balansposten tas upp. Någon kvittning i verklig mening sker inte utan frågan gäller endast i vad mån sådan kvittning skulle ha varit möjlig att genomföra.

Kvittning bör normalt ske först efter yrkande av den skattskyldige.

Korrigering av felaktig balanspost — i de fall kvittning inte kan komma ifråga — bör företas vid den löpande taxeringen även om felaktigheten är hänförlig till ett tidigare beskattningsår. I vissa fall bör dock rättelse ske genom besvär. Så bör t ex ske om den skattskyldige har vidtagit en uppenbart oriktig bokslutsåtgärd i syfte att uppnå en obehörig skatteförmån.[1)]

[1)] Stycket ändrat genom RSFS 1983:25, RSV Dt 1983:11

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

2.2 Ändrat bokslut

Anvisningar:

Felaktigheter av annat slag än som avses under punkt 2.1 ovan omfattas inte av rätten till kvittning mellan balansposter. Kvittning får exempelvis inte ske om en anläggningstillgång har skrivits av med ett för högt belopp. En höjning av taxeringen till följd av en sådan felaktighet kan emellertid i vissa fall elimineras efter yrkande av den skattskyldige i form av ett ändrat bokslut. I förekommande fall bör till ett sådant yrkande normalt även fogas en ny, rättad deklaration.

Ett bokslut bör alltid godtas om yrkandet görs i så god tid att frågan kan prövas under tid som gäller för den årliga taxeringen. Motsvarande gäller för det fall att det ändrade bokslutet är att se som en självrättelse av tidigare lämnade uppgifter.

Ett nytt ändrat bokslut bör även godtas om yrkandet görs före någon av följande tidpunkter

- den dag då deklaration för närmast påföljande räkenskapsår senast skall ha lämnats enligt 34 § 1 mom taxeringslagen (TL).
- den dag ordinära besvär över den åsatta taxeringen senast skall ha anförts.

Bokslutsändring som sker vid senare tidpunkt får godtas i den mån så kan ske med stöd av de regler som gäller för ändring av taxering. Bokslutsändring bör — oavsett tidpunkten för bokslutsändringen — däremot inte godtas för det fall att skattetillägg kan komma i fråga och skattetillägget genom ändringen skulle undanröjas. Motsvarande gäller om bokslutsändringen avser att undanröja en sådan felaktighet som kan medföra ansvar enligt skattebrottslagen (1971:69). Normalt bör inte heller ändrat bokslut godtas efter det att den skattskyldige har fått kännedom om beslut om taxeringsrevision. Detta bör även gälla om taxeringsnämnden (TN) har beslutat inhämta uppgifter till ledning för taxeringen i form av taxeringsbesök, förfrågan om vissa uppgifter eller om TN har beslutat om avvikelse från lämnad deklaration under förutsättning att bokslutsändringen kan antas ha samband med TN:s åtgärder.

3. INVENTARIER AV MINDRE VÄRDE

Anskaffning av sådana inventarier som har en ekonomisk livslängd om högst tre år (korttidsinventarier) får dras av i sin helhet som omkostnad det år anskaffningen har ägt rum. Fr o m 1984 års taxering gäller motsvarande för inventarier av mindre värde.

Denna omedelbara avdragsrätt för vissa inventarieanskaffningar vid inkomstberäkning av rörelse, jordbruk eller annan fastighet har motiverats bl a av de kontroll- och inventeringsproblem som vanligtvis uppkommer om ett mycket stort antal tillgångsposter skall beaktas i företagens årsbokslut. Den kan vidare också ses som en åtgärd i syfte att förenkla avdragsreglerna för de fall utgifterna är förhållandevis små.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Det är inte möjligt att ange en absolut beloppsgräns för vad som i detta avseende skall anses utgöra mindre värde. Vad som menas med "mindre" värde kan nämligen variera såväl mellan olika företag som mellan olika slag av anläggningstillgångar inom ett och samma företag.

I syfte att uppnå en likformig bedömning har det emellertid ansetts önskvärt med vissa värdegränser. Dessa bör då framförallt knytas till företagets omsättning samt till storleken av de totala inventarieinköpen under beskattningsåret.

Anvisningar:

Till inventarium av mindre värde bör normalt räknas en inventarieanskaffning, vars anskaffningskostnad — exklusive mervärdeskatt — uppgår till högst 1 000 kronor.

För större företag bör värdegränsen bedömas något annorlunda än vad nu nämnts. I sådana företag bör en värdegräns godtas som får anses skälig med hänsyn till förhållandena i det enskilda fallet. Detta gäller emellertid endast under förutsättning att företagets totala anskaffningskostnad för här avsedda inventarier regelmässigt utgör en obetydlig del — högst 6 – 8 % — av de årliga genomsnittliga investeringarna. Med större företag avses framförallt industriföretag, vilkas årliga omsättning regelmässigt överstiger 10 miljoner kronor och dessutom har en stor investeringsverksamhet. Även företag, där antalet anställda är relativt stort, i regel minst 200 personer, bör i detta sammanhang räknas som större företag.

Vad nu sagts gäller inte om anskaffningen kan anses som ett led i en större investering och inte heller om företagets investeringar till övervägande del avser inköp av inventarier av mindre värde.

Av yrkande om avskrivning på inventarier bör i förekommande fall särskilt framgå om inventarier av mindre värde har omkostnadsförts under beskattningsåret samt den värdegräns som i så fall har tillämpats.

Frågan om ett inventarium är av mindre värde eller inte får bedömas med ledning av förhållandena under det beskattningsår då anskaffning sker. Inventariet bibehåller därefter sin karaktär antingen detta har bedömts vara av mindre värde eller inte.

Anvisningarna tillämpas fr o m 1984 års taxering och ersätter riksskattenämndens anvisningar 1958 serie I nr 3.1.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

RSV Dt 1983:2

RSFS 1983:2

Riksskatteverkets anvisningar m m för värdering av omsättningstillgångar hos byggnadsföretag m fl samt avskattning av s k byggmästarsmittad fastighet

utfärdade den 20 januari 1983.

Riksskatteverket (RSV) har med stöd av 3 § instruktionen för RSV (1970:752) beslutat att meddela följande anvisningar m m.

1. Allmänt om lagstiftningen

Fr o m 1984 års taxering gäller delvis nya regler för värdering av omsättningsfastigheter hos skattskyldiga som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter.

Uttryckliga regler har även införts ifråga om i vilka fall en fastighet skall anses vara omsättningstillgång i rörelse (punkt 3 av anvisningarna till 27 § kommunalskattelagen, KL).

Sålunda skall fastighet anses utgöra omsättningstillgång i rörelse om den har förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång av någon som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter. Motsvarande gäller om förvärvarens make bedriver sådan rörelse eller handel med fastigheter.

En fastighet betraktas också som omsättningstillgång om fastighetsägaren eller dennes make är företagsledare i ett fåmansföretag och fastigheten skulle ha utgjort omsättningstillgång i byggnadsrörelse eller handel med fastigheter om den hade förvärvats av företaget.

Nedskriven fastighet som förvärvats genom arv behåller i vissa fall sin karaktär av omsättningstillgång (se punkt 3 nedan).

Fastigheter som har förvärvats innan rörelsen har påbörjats, betraktas normalt inte som omsättningstillgång.

Som omsättningstillgång betraktas inte heller fastighet som

a) uppenbarligen har anskaffats för stadigvarande användning i t ex ägarens rörelse
b) utgör en- eller tvåfamiljsfastighet som uppenbarligen skall stadigvarande användas som bostad för ägaren eller dennes make
c) uppenbarligen helt saknar samband med ägarens byggnadsrörelse (gäller inte vid handel med fastigheter).

Avyttring av fastighet, som inte är att betrakta som omsättningstillgång, beskattas enligt reglerna för realisationsvinst.

Om byggnadsarbete utförs på fastighet som inte utgör omsättningstillgång skall värdet av arbetet tas upp som intäkt i rörelsen — s k uttagsbeskattning. Bedrivs byggnadsrörelsen — direkt eller genom ett handelsbolag — av fysisk person skall dock värdet av dennes eget arbete tas upp som intäkt endast om varor av mer än ringa värde tas ut ur byggnadsrörelsen i samband med arbetet.

Anvisningar:

Med uttag avses såväl omkostnadsförda utgifter för varor,

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

material och arbetslöner som den skattskyldiges egen arbetsinsats. Uttagna varor och utfört arbete värderas vid inkomstbeskattningen till marknadspris.

Vid bedömningen av om varor av mer än ringa värde uttagits ur byggnadsrörelsen bör med uttag jämställas köp med utnyttjande av företagets rabatter eller andra jämförliga förmåner.

Begreppet "ringa värde" bör vid uttagsbeskattning normalt tillämpas på samma sätt vid inkomstbeskattningen som vid mervärdebeskattningen (se RSFS 1981:28 RSV Im 1981:5).

Vidare gäller särskilda regler vid förvärv genom arv, testamente eller bodelning i anledning av makes död (punkt 4 av anvisningarna till 27 § KL). Möjlighet till s k avskattning av omsättningsfastighet har införts genom bestämmelserna i punkt 4 av anvisningarna till 27 § KL samt i särskilda övergångsbestämmelser (se även punkt 3 nedan).

För tomtrörelse, som innefattas i begreppet handel med fastigheter, finns särskilda regler i punkt 2 av anvisningarna till 27 § KL.

2. Värdering av omsättningstillgångar

2.1 Fastigheter

Anvisningar:

Till egna fastigheter bör räknas både färdigställda bebyggda fastigheter och färdigställda byggnader på annans mark samt obebyggda tomter, råmarksområden och fastigheter under ny-, till- eller ombyggnad.

I anskaffningsvärdet inräknas — förutom köpeskilling, lagfartskostnad och eventuella rivningskostnader — även direkta och indirekta byggnadskostnader för ny-, till- eller ombyggnad av fastigheten. Nedlagda kostnader för projekteringsarbeten skall i regel aktiveras och inräknas i anskaffningsvärdet för fastigheten. I anskaffningsvärdet skall vidare inräknas sådana reparationskostnader för vilka direkt avdrag inte har medgetts till följd av bestämmelserna i 25 § 2 mom KL.

Även kostnader för allmänna fastighetstillbehör, byggnadstillbehör och industritillbehör bör inräknas i anskaffningsvärdet för fastigheten.

Värdet av egna omsättningsfastigheter i rörelse får tas upp till lägst 85 % av summa anskaffningsvärden eller 90 % av detta värde om avsättning har skett till resultatutjämningsfond i samma förvärvskälla. Det högre procenttalet gäller i vissa fall även om annat företag med vilket intressegemenskap föreligger har gjort sådan avsättning (punkt 3 av anvisningarna till 41 § KL).

Lägre värde än vad nyss anges i fråga om fastigheter kan godtas om det med hänsyn till föreliggande risk för förlust eller prisfall m m kan visas att värdet bör vara lägre.

Anvisningar:

Vid yrkande om högre nedskrivning än vad som anges enligt

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

huvudregeln, dvs 15 % — i vissa fall 10 % — av anskaffningsvärdet, bör uppgift lämnas om tidigare medgivna värdeminskningsavdrag för fastigheten. Om medgivna värdeminskningsavdrag överstiger det nedskrivningsbelopp som kan godtas enligt huvudregeln, bör överskjutande belopp beaktas vid bedömning av eventuell ytterligare nedskrivning. Om exempelvis medgivna värdeminskningsavdrag uppgår till 20 % av fastighetens anskaffningsvärde, bör eventuell ytterligare nedskrivning utöver vad som kan godtas enligt huvudregeln minskas med 5 — i vissa fall 10 — procentenheter.

Om de indirekta kostnaderna tidigare år, enligt då gällande regler, har kostnadsförts och inte aktiverats, bör storleken av dessa särskilt anges i 1984 års deklaration eller i den deklaration då de nya reglerna första gången tillämpas. De indirekta kostnaderna bör inräknas i anskaffningsvärdet för fastigheten samt tas upp som intäkt av rörelsen.

Saknas uppgift om de indirekta kostnadernas storlek eller om dessa inte kan bedömas på ett nöjaktigt sätt bör dessa kostnader i regel antas uppgå till lägst 5 % av de direkta kostnaderna för fastigheten. För fastigheter färdigställda efter utgången av år 1981, bör uppgift däremot alltid kunna lämnas om den faktiska anskaffningskostnaden för fastigheten. Schablonregeln bör därför inte godtas i dessa fall. Vad som är att anse som direkta kostnader framgår av RSFS 1983:3 RSV Dt 1983:3.

2.2 Lager av material

Lager av byggnadsmaterial av olika slag omfattas inte av bestämmelserna i punkt 3 av anvisningarna till 41 § KL. Byggnadsföretags lager av material skall därför värderas efter de regler som gäller för lager i allmänhet (punkt 2 av anvisningarna till 41 § KL).

Anvisningar:

Till lager av material räknas bl a bearbetat eller obearbetat material som ännu inte har installerats i fastighet på sådant sätt att det kan anses slutgiltigt anbragt för sitt ändamål.

I anskaffningsvärdet för material bör inräknas:

a) inköpspris samt övriga direkta inköpskostnader som frakt, tull, speditions- och transportförsäkringsavgifter
b) till bearbetning av nämnda material hänförliga löner och andra ersättningar till arbetare och arbetsledare på platsen
c) kostnader hänförliga till färdigställda legoarbeten i samband med bearbetning.

2.3 Aktier och andelar i fastighetsförvaltande företag.

Aktie eller andel i fastighetsförvaltande företag utgör under vissa förutsättningar en med omsättningsfastighet jämförlig tillgång (punkt 3 fjärde stycket av anvisningarna till 27 § KL). Så är fallet om någon av företagets fastigheter skulle ha utgjort omsättningstillgång i byggnadsrörelse eller handel med fastigheter om den hade innehafts direkt av den skattskyl-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

dige samt någon eller några av följande förutsättningar föreligger
a) företaget är ett fåmansföretag och den skattskyldige är företagsledare i företaget eller make till företagsledare
b) intressegemenskap annars råder mellan den skattskyldige och företaget
c) företaget är ett handelsbolag.

Med fastighetsförvaltande företag avses bolag och föreningar vilkas verksamhet till väsentlig del avser förvaltning av fastigheter.

För att företaget skall anses som fastighetsförvaltande krävs vidare att samtliga fastigheter är anläggningstillgångar. Förekomsten av en enda omsättningsfastighet betyder att företaget förlorar sin karaktär av fastighetsförvaltande företag. Detta innebär exempelvis att företag som driver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter inte är att anse som fastighetsförvaltande — även om fastighetsinnehavet är omfattande.

Med intressegemenskap avses moder- och dotterföretagsförhållande eller sådant förhållande som gäller mellan företag under i huvudsak gemensam ledning.

Till skillnad från vad som gäller för värdering av lager av aktier, andelar m m i allmänhet får här avsedda aktier och andelar värderas efter de regler som gäller för omsättningsfastigheter.

2.4 Jämkningsregel

Anvisningar:

Värderingen av de olika lagertillgångarna får för varje företag bedömas som en helhet. Lägre värde på viss tillgång än vad som anvisats ovan kan därför i regel godtas om ytterligare nedskrivning skulle kunna ske på annan tillgång (RSFS 1983:1 RSV Dt 1983:1, avsnitt 2.1).

3. Avskattning

3.1 Avskattning i samband med arv m m (punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 27 § KL)

I vissa fall kan avskattning ske av omsättningsfastighet samt sådan aktie eller andel som jämställs med omsättningsfastighet i byggnadsrörelse eller handel med fastigheter. Avskattning innebär att förvärvaren tar upp det belopp, varmed fastigheten respektive aktien eller andelen är nedskriven, som intäkt av rörelse för det år då förvärvet äger rum.

Avskattning kan inte ske i fall fastigheten hade utgjort omsättningstillgång hos övertagaren om den hade förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång eller om övertagaren fortsätter den avlidnes rörelse.

Genom avskattning upphör tillgången att vara omsättningstillgång. Realisationsvinstreglerna blir därefter tillämpliga vid en eventuell framtida avyttring. Den omständigheten att fastigheten har avskattats på nu angivet sätt skall inte beaktas vid en eventuell framtida realisationsvinstberäkning. Denna beräkning får följaktligen ske enligt de vanliga regler som gäller vid förvärv genom arv (punkt 2 a av anvisningarna till 36 § KL).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Avskattning får ske endast om tillgången har förvärvats genom arv eller testamente eller genom bodelning i anledning av makes död.

Det belopp som skall tas upp som intäkt är i normalfallet skillnaden mellan tillgångens anskaffningsvärde och tillgångens bokförda värde vid förvärvet — i förekommande fall minskat med den del av skillnaden som motsvarar bokförda värdeminskningsavdrag (avskrivningen).

Om en fastighet har bebyggts eller förbättrats i egen regi skall i anskaffningsvärdet inräknas samtliga direkta och indirekta byggnadskostnader hänförliga till denna förbättring.

Anvisningar:

Vid avskattning bör anges om de indirekta kostnaderna ingår i det angivna anskaffningsvärdet eller ej samt storleken av dessa. Om sådan uppgift saknas eller om dessa kostnader inte kan nöjaktigt beräknas, bör kostnaderna uppskattas till lägst 5 % av de direkta kostnaderna. Denna schablonregel bör däremot inte tillämpas vid avskattning av villafastighet — se punkt 3.2 nedan.

Det avskattade beloppet utgör inkomst av rörelse och skall beskattas i hemortskommunen även om fastigheten ligger i annan kommun.

3.2 Avskattning av villafastighet (punkt 2 av övergångsbestämmelserna till SFS 1981:295)

Fysisk person, som den 1 januari 1983 innehade en- eller tvåfamiljsfastighet utgörande omsättningstillgång i rörelse, kan unde följande förutsättningar avskatta fastigheten vid 1984 års taxering oavsett hur den har förvärvats

- den skattskyldige skall ha varit bosatt på fastigheten under kalenderåren 1981 och 1982
- fastigheten får under dessa år inte ha varit föremål för annat byggnadsarbete än normalt underhåll i byggnadsrörelse som bedrivs av den skattskyldige, dennes make eller av fåmansföretag i vilket den skattskyldige eller dennes make är företagsledare.

Anvisningar:

Det belopp varmed fastigheten är nedskriven tas i förekommande fall upp till beskattning. Detta belopp motsvaras normalt av skillnaden mellan fastighetens anskaffningsvärde och fastighetens bokförda värde för det räkenskapsår som avslutas närmast före ingången av år 1983. I anskaffningsvärdet skall i princip inräknas såväl direkta som indirekta kostnader. Vid avskattning i nu aktuella fall torde dock de indirekta kostnaderna uppgå till förhållandevis obetydliga belopp. Normalt kommer därför något tillägg för sådana kostnader inte ifråga vid avskattning av villafastighet.

En fastighet får anses nedskriven om den har upptagits bland sådana omsättningstillgångar i rörelsen som nedskrivning har skett på. Om nedskrivning inte har skett med högsta möjliga belopp, har den skattskyldige rätt att själv bestämma hur stor del

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

av nedskrivningen som belöper på den fastighet som skall avskattas.

Med nedskrivning jämställs det fall att viss del av utgiften för anskaffningen av fastigheten har belastat rörelsen. Med hänsyn till att något tillägg för indirekta kostnader normalt inte kommer ifråga i dessa fall, bör inte heller med nedskrivning jämställas det fall att enbart de direkta kostnaderna upptagits till beskattning. Detta gäller oavsett om fastigheten upptagits bland omsättningstillgångarna i rörelsen eller inte.

Har nedskrivning av fastigheten skett för räkenskapsår som avslutas efter utgången av år 1982 kan avskattning av fastigheten inte ske. De som vid 1984 års taxering vill utnyttja reglerna för avskattning av en- eller tvåfamiljsfastighet skall därför fr o m ingången av år 1983 redovisa fastigheten antingen som anläggningstillgång i rörelsen eller som privat tillgång skild från rörelsen.

Sådan ändring bör framgå av deklarationen 1984 även om någon avskattning inte skall ske till följd av att fastigheten inte har varit nedskriven. Om avskattning inte kan ske eller inte yrkas bör även detta anges i deklarationen.

RSFS 1983:2
RSV Dt 1983:2

Anvisningarna tillämpas fr o m 1984 års taxering och ersätter anvisningarna i Avsnitt A i RSV Dt 1975:23.

Riksskatteverkets anvisningar m m för värdering av pågående arbeten m m hos skattskyldiga som bedriver byggnads-, hantverks- eller anläggningsrörelse eller konsultrörelse.

RSV Dt 1983:3

RSFS 1983:3

utfärdade den 20 januari 1983.

1. Inledning

Fr o m 1984 års taxering gäller vid inkomstbeskattningen särskilda regler för värdering av pågående arbeten hos skattskyldiga som bedriver byggnads-, hantverks- eller anläggningsrörelse eller konsultrörelse (punkt 3 a av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen, KL).

Med anledning av dessa bestämmelser har riksskatteverket (RSV) med stöd 3 § instruktionen för RSV (1970:752) beslutat meddela följande anvisningar m m. RSV har dessutom med stöd av andra stycket av punkt 1 a av anvisningarna till 41 § KL beslutat meddela de anvisningar som finns intagna under punkt 10.

2. Tillämpningsområde

Reglerna om värdering av pågående arbeten omfattar sådan verksamhet som bedrivs av byggnads-, hantverks- eller anläggningsföretag samt konsultföretag.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Anvisningar:

Till byggnads-, hantverks- och anläggningsföretag räknas företrädesvis företag vars verksamhet enligt svensk standard för näringsgrensindelning, SNI, tillhör kod 5. Hit hör t ex företag som uppför eller utför arbeten på byggnader, anläggningar eller utför grundarbeten. Till denna kategori räknas följaktligen även byggnadshantverksföretag, t ex värme- och sanitetsinstallationsföretag, plåtslageriföretag, elinstallationsföretag, golvläggnings- och plattsättningsföretag, måleriföretag, kylinstallationsföretag, puts- och fogföretag samt glasmästeri-, takläggnings- och isoleringsföretag.

Även andra företag med hantverksmässig verksamhet, t ex vissa tillverkningsföretag och reparationsverkstäder, kan omfattas av reglerna.

I begreppet konsultrörelse inbegrips ett förhållandevis stort antal verksamheter. Sålunda bör verksamhet som bedrivs av exempelvis läkare, advokater, mäklare, arkitekter, konstruktörer, byggkonsulter, datakonsulter och revisorer omfattas av dessa regler. Annons-, reklam- och marknadsundersökningsbyråer liksom skriv-, dupliceringS- och kopieringsbyråer är andra exempel på företag som bör räknas till konsultföretag.

Reglerna om pågående arbeten får alltså tillämpas endast på verksamhet som kan hänföras till byggnads-, hantverks- eller anläggningsrörelse eller konsultrörelse. Företag som bedriver även annan verksamhet skall därför redovisa de olika verksamhetsgrenarna var för sig.

3. Pågående arbeten

Med pågående arbeten menas i allmänhet påbörjade men vid räkenskapsårets utgång ännu inte avslutade uppdrag som en näringsidkare har åtagit sig att utföra för en annan persons räkning.

Anvisningar:

Till pågående arbeten räknas normalt inte arbeten som utförs för det egna företaget. Med pågående arbeten på fastighet avses normalt endast arbeten på fastighet, som ägs av annan person. Arbeten på egen fastighet kan emellertid med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet vara att jämställa med pågående arbeten. Så får anses vara fallet om det av avtal eller annat liknande förhållande kan anses uppenbart att fastigheten omedelbart kommer att avyttras efter det att byggnaden har färdigställts.

Arbeten på egen fastighet bör dock inte behandlas som pågående arbeten vid senare tidpunkt än då arbetet senast skulle ha resultatavräknats om arbetet hade utförts för annans räkning.

Vid värdering av pågående arbeten gäller delvis olika regler för byggnads-, hantverks- och anläggningsrörelse å ena sidan och för konsultrörelse å den andra.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Vidare gäller olika värderingsregler för arbeten som har utförts till fast pris respektive på löpande räkning.

Anvisningar:

Om arbetet består av flera från varandra avskiljbara delprojekt som var för sig kan resultatberäknas, bör arbetet anses som pågående endast till den del slutavräkning enligt god redovisningssed inte kunnat ske.

4. Begreppen löpande räkning respektive fast pris

Vad som utmärker ett arbete på löpande räkning är att uppdragstagaren inte står för något mer omfattande ekonomiskt risktagande. Om ett arbete kommer att ta längre tid än beräknat eller kräver mer eller dyrbarare material än vad som ursprungligen har överenskommits, ligger det ekonomiska ansvaret för detta på uppdragsgivaren. Enbart den omständigheten att avtalet innehåller eventuella vitesklausuler — t ex för förseningar — medför inte att arbetet kan anses som arbete till fast pris.

Ett arbete anses utfört på löpande räkning om ersättningen uteslutande eller så gott som uteslutande har fastställts på grundval av ett på förhand bestämt arvode per tidsenhet samt — i förekommande fall — uppdragstagarens faktiska kostnader för material o d. Vid arbete på löpande räkning bör ersättningen per tidsenhet (timme eller dag o d) vara på förhand bestämd. Så snart uppdraget är av större omfattning torde parterna, dvs uppdragstagaren och uppdragsgivaren, ha träffat ett uttryckligt avtal om hur ersättningen skall beräknas. Reglerna för löpande räkning skall dock tillämpas även då det utan uttryckligt avtal — exempelvis på grund av rådande branschpraxis — är underförstått att debitering skall ske enligt bestämd tidstaxa. Ett annat vanligt fall av löpande räkning är att uppdragstagaren — utan begränsning till visst högsta belopp — har betingat sig rätt till betalning för sina faktiska, bokförda kostnader (såväl direkta som indirekta) jämte på visst sätt beräknat arvode. I vissa fall bestäms arvodet i efterhand beroende på uppdragets art och omfattning.

Anvisningar:

Begreppet "uteslutande eller så gott som uteslutande" bör i detta sammanhang innebära att minst 90 % av ersättningen skall ha bestämts med utgångspunkt från ett pris per tidsenhet och faktiska utgifter för material o d. De flesta ersättningsformer som är en blandning av löpande räkning och fast pris kommer därför i regel att räknas som fastprisarbeten.

S k löpande räkningsarbete med tak bör anses som ett arbete på löpande räkning om det är uppenbart att taket normalt sett inte kommer att uppnås. I annat fall bör sådant avtal räknas som arbete till fast pris. Detta gäller emellertid endast om uppdragstagaren till huvudsaklig del själv får svara för kostnaderna om de överstiger en på förhand bestämd högsta nivå.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Till fastprisarbete räknas sådant avtal, där uppdragstagaren riskerar att inte få full kostnadstäckning om den beräknade tidsåtgången överskrids eller uppdragstagaren av annan anledning inte får alla eller nästan alla faktiska kostnader ersatta.

Vid ett arbete till fast pris står uppdragstagaren alltså till huvudsaklig del för den ekonomiska risken för arbetet.

I en del fall kan ett arbete bestå av flera mindre delprojekt som skall utföras antingen på löpande räkning eller till fast pris. Vid sådant förhållande bör de olika delprojekten redovisas var för sig. Så behöver emellertid inte ske om avtalet endast till ringa del är bestämt till löpande räkning respektive fast pris. Uppdelning behöver inte heller ske om det av exempelvis redovisningsteknisk eller annan anledning skulle innebära betydande svårigheter att särskilja kostnaderna för de olika arbetena.

Arbeten på löpande räkning i utlandet kan i vissa fall få redovisas på samma sätt som arbete till fast pris under förutsättning att redovisningen i annat fall inte skulle vara förenlig med god redovisningssed. Någon schablonmässig nedskrivning får inte ske i sådant fall.

Reglerna för löpande räkning får även tillämpas på fastprisarbeten om företagets årliga bruttoomsättning understiger 20 gånger det basbelopp som gäller vid beskattningsårets ingång.

5. Pågående arbeten på löpande räkning

Anvisningar:

Vid redovisning av pågående arbeten på löpande räkning skall resultatredovisning normalt ske i takt med faktureringen. Detta innebär att samtliga driftkostnader får omkostnadsföras på vanligt sätt. Fakturerade belopp skall å andra sidan tas upp som intäkt.

Fakturering bör ske i överensstämmelse med vad som är att anse som gängse affärssed inom branschen. Om fakturering sker med ledning av arbetad tid eller på annat därmed jämförligt sätt, bör fakturering normalt anses ha kunnat ske löpande. Senareläggning av fakturering bör godtas endast om underlaget för faktureringen till följd av t ex ofullständiga uppgifter om arbetad tid, kostnader för material eller av annan liknande anledning inte har kunnat fastställas. Enbart den omständigheten att fakturering tidigare år har senarelagts eller att sådan senareläggning av fakturering förekommer hos andra företag, innebär inte i sig att detta förfarandet är att anse som gängse affärssed inom branschen.

Till fakturerade belopp räknas även a contobelopp och därmed jämförliga betalningar. Däremot är inte sedvanligt förskott att jämställa med sådan betalning.

Med a contobelopp avses betalning som står i viss proportion till redan utförda arbeten medan förskott utgör överenskommen betalning innan den avtalade prestationen har utförts.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Om betydande belopp inte har fakturerats, trots att så borde ha skett enligt gängse affärssed, får beloppet tilläggas vid beskattningen. Om beloppet inte kan bestämmas till sin exakta storlek, får tillägget beräknas efter annan, skälig grund. Beräkning av sådant tillägg får underlåtas om dröjsmålet inte kan anses onormalt med hänsyn till den affärssed som gäller för branschen. Vidare kan tillägg underlåtas om värdet av de arbeten som inte har fakturerats oväsentligt överstiger uppkomna men ännu inte kostnadsförda utgifter för dessa arbeten. Tillägg bör normalt inte heller ske i fråga om ännu ej färdigställda arbeten. Villkoret får anses ha avtalats att delfakturering inte skall ske.

Tillägg bör däremot alltid göras om det är uppenbart att faktureringen har senarelagts i syfte att uppnå en obehörig skattekredit.

Sådana arbeten på löpande räkning, som har påbörjats före det beskattningsår som skall taxeras 1984, bör vid denna taxering redovisas enligt tidigare regler (se RSV Dt 1975:23 och 1976:48) under förutsättning att resultatavräkning beräknas ske under påföljande beskattningsår.

6. Pågående arbeten till fast pris i byggnads-, hantverks- eller anläggningsrörelse

Vid redovisning av pågående arbeten till fast pris skall vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnader tas upp som tillgång (aktiveras) medan erhållna a contobetalningar och förskott tas upp som skuld.

Värdet av pågående arbeten får tas upp till lägst 85 % av de nedlagda direkta kostnaderna på de aktuella arbetena. Denna nedskrivningsrätt är oberoende av eventuell avsättning till resultatutjämningsfond.

Lägre värde än 85 % av de nedlagda direkta kostnaderna kan godtas om värdet av pågående arbeten är lägre än medeltalet av värdena av sådana arbeten vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren (jämförelseåren). I så fall får värdet av pågående arbeten minskas med högst 15 % av medeltalsvärdet för jämförelseåren. Om sistnämnda belopp är högre än värdet av pågående arbeten får skillnaden i förekommande fall tas upp som skuldpost vid beskattningsårets utgång.

Nämnda bestämmelser gäller i vissa fall inte om intressegemenskap råder med uppdragsgivaren och arbetet skall utföras till fast pris. Så blir fallet om anledning finns att anta att bestämmelserna om värdering av pågående arbeten har utnyttjats för att bereda en obehörig skatteförmån åt den skattskyldige eller uppdragsgivaren. I stället skall då den skattskyldiges inkomst beräknas efter vad som med hänsyn till omständigheterna framstår som skäligt.

Anvisningar:

Ett arbete bör anses som avslutat i och med att slutlig ekonomisk uppgörelse har träffats eller bort ha träffats enligt de avtalsvillkor mellan parterna som får anses normala inom branschen. Den omständigheten att exempelvis garantiåtaganden

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

föreligger eller att vissa mindre arbeten återstår att utföra, utgör i regel inte skäl att anse arbetet som pågående.

När den slutliga ekonomiska uppgörelsen har träffats eller bort ha träffats för ett utfört arbete skall resultatavräkning ske. Även om slutlig ekonomisk uppgörelse med uppdragsgivaren inte har träffats, t ex på grund av tvist mellan parterna, bör resultatavräkning ändå ske senast ett år efter slutbesiktning eller annan liknande åtgärd. Om det vid denna tidpunkt råder tvist om visst belopp får reservering ske för den förlustrisk som kan anses belöpa på fordringen.

I deklarationen eller i not till räkenskaperna bör i förekommande fall reserveringens storlek anges samt hur denna har beräknats.

7. Pågående arbeten till fast pris i konsultrörelser

Ovanstående regler för redovisning av pågående arbeten i byggnads-, hantverks- och anläggningsrörelse gäller i huvudsak även för konsultrörelse. Emellertid får värdet tas upp till lägst det belopp motsvarande samtliga vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnader avseende de arbeten för vilka slutlig resultatredovisning då inte har skett. Från detta värde får avdrag göras med ett belopp motsvarande det basbelopp som gäller under den sista månaden av räkenskapsåret, dock inte med högre belopp än som svarar mot de direkta kostnaderna. För beskattningsår som avslutas under 1983 får från summan av de direkta kostnaderna avräknas högst 19 400 kr, dvs basbeloppet för 1983.

8. Jämkningsregel

Om den skattskyldige kan göra sannolikt att ett på ovan angivna grunder redovisat värde av pågående arbeten skulle komma att överstiga vad som kan anses förenligt med god redovisningssed, får värdet i skälig omfattning jämkas.

Ett beräknat värde av pågående arbeten som utförs till fast pris kan jämkas om det görs sannolikt att uppdragstagaren inte kommer att få samtliga sina kostnader täckta. Så får bl a ske om summan av de direkta kostnaderna överstiger motsvarande delar av kontraktsummorna och det kan anses oförenligt med god redovisningssed att redovisa samtliga kostnader som tillgång av pågående arbeten.

Anvisningar:

Jämkningsregeln får inte tillämpas i fråga om enskilda projekt utan vid en totalbedömning av samtliga pågående arbeten.

9. Direkta respektive indirekta kostnader

Vid värdering av pågående arbeten är det nödvändigt att skilja mellan direkta och indirekta kostnader. Endast de nedlagda direkta kostnaderna behöver tas upp som tillgång vid beskattningsårets utgång. Nedlagda indirekta kostnader skall däremot beaktas vid beräkning av anskaffningsvärdet för omsättningsfastigheter, se RSFS 1983:2 RSV Dt 1983:2.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Anvisningar:

Med direkta kostnader avses kostnader som har ett omedelbart samband med det utförda arbetet eller uppdraget, t ex löner, arvoden, arbetsgivaravgifter, reseersättningar och materialinköp. Kostnader av mer övergripande eller allmän karaktär räknas till indirekta kostnader.

Räntekostnader får inräknas i värdet (anskaffningsvärdet) om detta är förenligt med god redovisningssed.

Till direkta kostnader för ett visst arbete räknas bl a följande kostnader

1) Materialkostnader, t ex byggnadsmaterial m m som har installerats i fastighet, förbrukningsmaterial m m
2) Lönekostnader — inklusive arbetsgivaravgifter och andra sjuk- eller pensionsförsäkringskostnader — semesterersättningar och andra ersättningar till personal avseende beräknad arbetstid för det aktuella arbetet.

   Kostnader för personal med huvudsakligen administrativa sysslor, förrådspersonal och annan personal som inte är direkt sysselsatt med det aktuella arbetet eller personal som huvudsakligen har övergripande funktioner inom företaget räknas däremot inte till direkta kostnader.
3) Kostnader för resor, traktamenten och andra liknande ersättningar till personal som avses vid punkt 2 i den mån de är direkt hänförliga till arbetet
4) Arkitekt-, konstruktions- och kontrollkostnader i form av ersättningar till utomstående i den mån de är direkt hänförliga till arbetet
5) Mätnings- och andra granskningskostnader, avgifter till myndigheter o d samt andra utlägg för beställaren, t ex räntor för dennes kreditiv
6) Kostnader för evakuering, rivning, röjning, schaktning och andra markarbeten samt kostnader för städning
7) Anslutningsavgifter för vatten, avlopp, värme, elektricitet o d
8) Kostnader för underentreprenader, legoarbeten o d
9) Värdeminskning och underhåll av maskiner, inventarier, verktyg o d som är avsedda att uteslutande användas för det aktuella arbetet
10) Externa hyror för maskiner, bilar, datorer, speciella lokaler m m som är avsedda att uteslutande användas för det aktuella arbetet
11) Kostnader för externa transporter, frakter o d.

10. Reservering för garantirisker

Anvisningar:

För de med garanti förenade arbetena får avdrag ske för att täcka framtida garantiutgifter. Detta gäller endast arbeten som har vinstavräknats eller slutfakturerats under beskattningsåret eller tidigare och för vilka garantiförpliktelse fortfarande gäller vid beskattningsårets utgång.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

RSFS 1983:3
RSV Dt 1983:3

Avdrag för sådan reservering beräknas enligt bestämmelserna i punkt 1 a av anvisningarna till 41 § KL. Utan särskild utredning bör i regel avdrag godtas med 1 % av fakturerade belopp, exklusive mervärdeskatt, avseende arbeten inom byggnads-, hantverks- och anläggningsrörelser.

I summan av fakturerade belopp bör emellertid inte inräknas belopp som avser arbeten för vilka anlitad underentreprenör eller annan har garantiansvar. Detta gäller oavsett om den som har anlitat underentreprenör själv gentemot beställaren har garantiansvar för hela arbetet.

Anvisningarna tillämpas fr o m 1984 års taxering och ersätter anvisningarna i RSV Dt 1975:23, utom såvitt avser avsnitt A, samt 1976:48.

RSV Dt
1983:4

RSFS 1983:5

Riksskatteverkets föreskrifter om normalbelopp för kalenderåret 1983 för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst;[1]

utfärdade den 20 januari 1983.

RSV har vid sammanträde den 20 januari 1983 med stöd av punkt 3 andra stycket av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen beslutat att för kalenderåret 1983 såsom normalbelopp för ökade levnadskostnader i enskild tjänst fastställa ett belopp av 210 kr, därav 55 kr avser bostad, 140 kr avser kost och återstående 15 kr avser telefon, tidningar och dylika småutgifter.

I enlighet härmed skall för tjänsteresor under kalenderåret 1983 gälla följande avdragsbelopp då traktamentena uppgår till eller överskrider de angivna beloppen.

Förrättningens art	Avdrag medges med	Avdragets fördelning		
		Bostad	Kost	Diverse småutgifter
Korttidsförrättning samt första 15 dygnen av varje långtidsförrättning	210	55	140	15
Långtidsförrättning fr o m 16 dygnet	126	33	84	9
Endagsförrättning som varat mer än 4 men ej mer än 10 timmar i följd	42	—	42	—
Endagsförrättning som varat mer än 10 timmar i följd	84	—	84	—

---

[1] Jfr RSV Dt 1976:57 och RSFS 1982:6 RSV Dt 1982:6

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Riksskatteverkets anvisningar om beskattning av lön från fåmansföretag samt uppdelning av inkomst mellan makar och avdrag för ersättning till barn vid beräkning av inkomst av rörelse och jordbruk

RSV Dt 1983:5

RSFS 1983:7

Riksskatteverket (RSV) har tidigare meddelat anvisningar för tillämpning av reglerna för beskattning av delägare i fåmansföretag m m — RSV Dt 1980:13 — samt uppdelning av inkomst mellan makar och avdrag för ersättning till barn vid beräkning av inkomst av rörelse och jordbruk — RSV Dt 1981:1.

RSV har den 20 januari 1983 beslutat ändra det belopp om 30 kronor, som i dessa anvisningar anges vid punkt 4.4 i RSV Dt 1980:13 respektive punkt 2.3.2 i RSV Dt 1981:1, till 40 kronor.

Anvisningarna tillämpas fr o m 1983 års taxering och ersätter i berörda delar anvisningarna RSFS 1980:33 RSV Dt 1980:13 och RSFS 1981:1 RSV Dt 1981:1.

Riksskatteverkets föreskrifter m m om avdrag för ökade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst till utlandet, som företas under kalenderåret 1983;[1]

RSV Dt 1983:6

RSFS 1983:8

utfärdade den 4 februari 1983.

RSV har den 4 februari 1983 med stöd av punkt 3 av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen beslutat meddela följande föreskrifter och anvisningar.

Anvisningar:

Tjänsteresor till utlandet skall behandlas var för sig vid prövning av avdrag för ökade levnadskostnader. När avdrag för tjänsteresa till utlandet yrkas skall den av tjänsteresan föranledda ökningen av levnadskostnaden anses motsvara den ersättning som arbetsgivaren utgivit för att täcka kostnaderna (traktamente). Ökningen skall dock anses uppgå till högst det belopp som motsvarar styrkta utgifter för hotellrum och därjämte för varje dag (06.00-24.00), varav mer än 8 timmar tagits i anspråk, ett belopp, som motsvarar traktamentet i bilaga 1 till det statliga utlandsresereglementet (1953:666)[2] i dess lydelse enligt förordningen 1983:27. Traktamentsbeloppet varierar mellan olika länder och utgör högst 515 kr och lägst 60 kr. Omfattar vistelsen på en och samma ort mer än 15 dygn i följd bör dock ökningen av levnadskostnaden fr o m det sextonde dygnet anses motsvara högst det belopp som motsvarar styrkta utgifter för hotellrum och därjämte 6/10 av det statliga utlandstraktamentet. Avdrag medges med vad som sålunda anses utgöra ökningen i levnadskostnaden.

[1] Jfr RSV Dt 1976:57 och RSFS 1982:5 RSV Dt 1982:5
[2] Omtryckt 1980:765

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Om den anställde på ett godtagbart sätt kan visa att ökningen av levnadskostnaden varit större än det belopp som avdrag kan medges med enligt föregående stycke, har han i stället rätt till avdrag med ett belopp motsvarande den visade ökningen.

Traktamenten enligt bilaga 1 till utlandsresereglementet i dess lydelse enligt förordningen 1983:27 utgår för nedan angivna länder med följande belopp för dag.

Föreskrifter:

Land eller område	Traktamente per dag, kr	Land eller område	Traktamente per dag, kr
Afghanistan	250	Gabon	215
Albanien	60	Gambia	110
Algeriet	390	Ghana	470
Amerikas förenta stater	310	Grekland	200
Andorra	225	Grenada	330
Angola	190	Grönland	175
Argentina	265	Guadeloupe	265
Australien	305	Guatemala	220
Azorerna	80	Guinea	430
		Guinea-Bissau	120
Bahamas	215	Guyana	150
Bahrain	385		
Bangladesh	195	Haiti	265
Barbados	265	Honduras	165
Belgien	290	Hongkong	210
Benin	160		
Bermuda	360	Indien	165
Bolivia	305	Indonesien	260
Botswana	265	Irak	315
Brasilien	205	Iran	350
Brunei	285	Irland	240
Bulgarien	215	Island	245
Burma	175	Israel	255
Burundi	370	Italien	245
Canada	260	Jamaica	375
Centralafrikanska republiken	165	Japan	405
Chile	390	Jemen, Arabrepubliken	305
Colombia	230	Jemen, Demokratiska folkrepubliken	270
Comorerna	160	Jordanien	225
Costa Rica	100	Jugoslavien	120
Cuba	215	Jungfruöarna	155
Cypern	120		
		Kamerun	180
Danmark	240	Kanarieöarna	170
Djibouti	330	Kap Verde	60
Dominikanska republiken	225	Kenya	155
		Kina	160
Ecuador	175	Kongo, Folkrepubliken	345
Egypten	175	Korea, Demokratiska folkrepubliken	135
Elfenbenskusten	260	Korea, Republiken	380
Etiopien	270	Kuwait	390
Fiji	175		
Filippinerna	235	Laos	145
Finland	215	Lesotho	190
Frankrike	250	Libanon	400
Förenade arabemiraten	485	Liberia	370

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

Land eller område	Traktamente per dag, kr
Libyen	350
Liechtenstein	255
Luxemburg	265
Macao	205
Madagaskar	200
Malawi	165
Malaysia	245
Maldiverna	110
Mali	290
Malta	245
Marocko	190
Martinique	205
Mauretanien	250
Mauritius	140
Mexico	190
Moçambique	185
Monaco	250
Mongoliet	80
Nederländerna	260
Nederländska Antillerna	240
Nepal	150
Nicaragua	230
Niger	200
Nigeria	405
Norge	280
Nya Zeeland	200
Oman	425
Pakistan	175
Panamá	290
Papua Nya Guinea	215
Paraguay	250
Peru	280
Polen	175
Portugal	145
Qatar	515
Rumänien	285
Rwanda	270
Salvador, El	130
Samoa, Västra	145
Saudiarabien	480
Schweiz	290
Senegal	205
Seychellerna	255
Sierra Leone	245
Singapore	265
Somalia	215
Sovjetunionen	260
Spanien	225
Sri Lanka	165
Storbritannien och Nordirland	285
Sudan	185
Surinam	210
Swaziland	180
Sydafrika	175
Syrien	230
Taiwan	165
Tanzania	345
Thailand	235
Tjeckoslovakien	155
Togo	175
Trinidad och Tobago	320
Tunisien	230
Turkiet (asiatiska delen)	145
Turkiet (europeiska delen)	205
Tyska demokratiska republiken	205
Tyskland, Förbunds-republiken	240
Uganda	370
Ungern	185
Uruguay	225
Venezuela	375
Vietnam	210
Zaïre	455
Zambia	305
Zimbabwe	230
Österrike	260
Övre Volta	210
Övriga länder och områden	150

Dessa föreskrifter m m träder i kraft dagen efter den dag då föreskrifterna kom ut från trycket och tillämpas beträffande resor som företas under kalenderåret 1983.

Föreskrifterna m m ersätter anvisningarna i avsnitt 3.3 av RSV Dt 1976:57 samt RSFS 1981:20 RSV Dt 1981:10 och RSFS 1982:5 RSV Dt 1982:5.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

RSV Dt 1983:7

RSFS 1983:11

Riksskatteverkets anvisningar m m om räntetillägg för bostadsförmån på jordbruksfastighet, privat nyttjande av bil e d som utgör inventarium i näringsverksamhet och räntefria eller lågförräntade lån, m m;

utfärdade den 20 januari 1983.

Med stöd av 3 § förordningen (1970:752) med instruktion för riksskatteverket meddelas följande anvisningar m m.

1 Lagstiftning

Detaljbestämmelserna om beräkning av räntetillägg för bostadsförmån på jordbruksfastighet, privat nyttjande av bil e d som utgör inventarium i näringsverksamhet och räntefria lån eller lågförräntade lån är intagna i 10 § 6 mom lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Genom SFS 1982:1205 har bestämmelsen i 10 § 6 mom första stycket fått ändrad lydelse.

2 Allmänt

För att uppnå ett av syftena med 1982 års reform av inkomstbeskattningen, dvs att begränsa det skattemässiga värdet av underskottsavdrag, klyvs den statliga inkomstskatten i två delar. Från och med 1984 års taxering skall därför två underlag för debitering av statlig inkomstskatt fastställas. Dessa är underlag för grundbelopp och underlag för tilläggsbelopp.

Underlaget för tilläggsbelopp skall i vissa fall ökas med ett särskilt s k räntetillägg enligt 10 § 3 mom första stycket och 10 § 6 mom lagen om statlig inkomstskatt (SIL). Beräkningen av underlag för grundbelopp berörs inte av räntetillägg.

På vilka sätt och i vilka särskilda fall räntetillägg skall beräknas framgår av följande tre avsnitt.

3 Räntetillägg för bostadsförmån på jordbruksfastighet

För skattskyldig som skall ta upp bostadsförmån som intäkt av jordbruksfastighet skall ett räntetillägg beräknas. Räntetillägget görs med ett belopp motsvarande den del av räntekostnaderna på låneskulder i förvärvskällan som belöper på bostaden, om den tillhör den skattskyldige.

3.1 Begreppet låneskulder

RSVs anvisningar:

Med låneskulder i förvärvskällan förstås sådan skuld som baserar sig på ett kreditavtal. Hit räknas exempelvis inteckningsskulder, avbetalningsskulder och skuld för kontokortskredit i förvärvskällan. Däremot omfattas inte leverantörsskulder och omkostnadsskulder av begreppet låneskuld.

Räntetillägg skall beräknas oavsett storleken av faktiska räntekostna-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

der på låneskulder och inkomster. Det saknar även betydelse om räntekostnaderna på låneskulderna hänför sig till bostadsbyggnad eller annan tillgång i förvärvskälla i inkomstslaget jordbruksfastighet.

3.2 Uttrycket "bostaden, om den tillhör honom"

Genom SFS 1982:1205 har lagtexten i 10 § 6 mom första stycket förtydligats. Det tidigare uttrycket "egna bostaden" har ersatts med "bostaden, om den tillhör honom".

RSVs anvisningar:

Med uttrycket "bostaden, om den tillhör honom" avses att bostaden ägs av den skattskyldige eller innehas med sådan rätt som vid beskattningen likställs med äganderätt (jfr 47 § första — tredje styckena kommunalskattelagen, KL).

Detta innebär bl a att för en arrendator, trots att han enligt 21 § KL kan bli skattskyldig för bostadsförmån, inte skall beräknas något räntetillägg om han inte själv äger bostadsbyggnaden på den arrenderade jordbruksfastigheten. Äger däremot arrendatorn byggnaden skall ett räntetillägg beräknas.

För makar, som tillsammans deltagit i förvärvsverksamheten, gäller på motsvarande sätt att räntetillägg beräknas för den make som äger jordbruksfastigheten. Äger makarna jordbruksfastigheten gemensamt delar makarna på räntetillägget i förhållande till sin ägarandel.

Bestämmelserna i anvisningarna till 52 § KL om särskild inkomstfördelning mellan makar medför inte att ägarprincipen skall frångås då räntetillägg beräknas.

3.3 Delägarskap

RSVs anvisningar:

För delägare i jordbruksfastighet beräknas räntetillägg i förhållande till hans andel av sådan fastighet. Denna fördelning görs utan hänsyn till faktiskt nyttjande av bostadsfastighet, resultatfördelning m m.

3.4 Beräkning av räntetillägg

Räntetillägg beräknas endast under förutsättning att det finns räntekostnader på låneskulder i förvärvskällan. Saknas sådana sker alltså inte någon räntetilläggsberäkning.

Beräkningen sker genom en fördelning av räntekostnaderna på låneskulderna mellan bostadsdelen och övriga tillgångar i förvärvskällan. Fördelningen sker schablonmässigt genom att räntekostnaderna på låneskulderna proportioneras på följande sätt:

$$\frac{\text{räntekostnader på låneskulder} \times \text{byggnadens, inkl tomtmarkens, taxeringsvärde}}{\text{värdet av samtliga tillgångar i förvärvskällan}}$$

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

RSVs anvisningar:

Till de byggnader inklusive tomtmark som skall ingå i beräkningsunderlaget räknas samtliga byggnader på jordbruksfastigheten utom de som utgör s k driftbyggnader. Till driftbyggnader räknas bl a bostadsbyggnader för personal, ekonomibyggnader och utarrenderade byggnader.

Någon jämkning av byggnadens taxeringsvärde — såsom kan komma i fråga vid bestämning av bostadsförmånsvärdet enligt länsanvisningarna — skall inte ske vid räntetilläggsberäkningen.

3.5 Reducering av räntetillägg

Räntetillägget för bostadsförmån på jordbruksfastighet skall ex officio minskas med

a) underskott som uppkommit i den aktuella förvärvskällan och
b) den vid taxeringen fastställda inkomsten av kapital, dock högst 30 000 kr, till den del denna inkomst inte tidigare avräknats mot underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet.

RSVs anvisningar:

Vid tillämpning av punkten b) gäller att avräkning först skall ske mot underskott av en- eller tvåfamiljsfastighet och därefter mot räntetillägget.

4 Privat nyttjande av bil e d som utgör inventarium i näringsverksamhet

För skattskyldig, som vid beräkning av inkomst av fastighet eller rörelse har yrkat avdrag för kostnader för en i räkenskaperna upptagen bil, båt eller liknande tillgång, beräknas ett räntetilllägg.

Räntetillägget beräknas till en viss procentuell del av tillgångens värde i den mån denna använts för privat bruk.

4.1 Beräknad ränta, m m

RSVs anvisningar:

Den beräknade räntan utgör vid 1984 års taxering 12 %. Räntesatsen motsvarar riksbankens diskonto den 1 januari 1983 plus två procentenheter.

Räntetillägg beräknas på ett underlag som utgör 80 % av tillgångens anskaffningsvärde. Tillgångens anskaffningsvärde bestäms enligt 13 § andra stycket bokföringslagen (1976:125).

Det sålunda bestämda värdet skall fortlöpande ligga till grund för räntetilläggsberäkningen intill dess att tillgången avyttras. Någon hänsyn till värdeminskning e d tas alltså inte.

4.2 Beräkning av räntetillägg

Detta räntetillägg förutsätter att tillgången redovisats som anläggnings- eller omsättningstillgång i näringsverksamheten. För delägare i handelsbolag gäller att bilen e d redovisats som tillgång i handelsbolaget. Rän-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

tetillägg beräknas alltså inte om tillgången, i överensstämmelse med god redovisningssed, behandlats som privat tillgång, även om verksamhetens resultat belastats med ett avdrag för den del av kostnaderna som belöper på nyttjandet i näringsverksamheten.

För skattskyldig som för privat bruk nyttjat tillgång, som utgör inventarium i hans näringsverksamhet, beräknas räntetillägget utan hänsyn till inkomstförhållanden, faktiska räntekostnader m m.

RSVs anvisningar:

Räntetillägget beräknas på följande sätt:

tillämplig räntesats (12)	x	80 % av tillgångens anskaffningsvärde	x	andelen av det privata nyttjandet

Kan andelen av det privata nyttjandet inte fastställas genom körsträckelängder, flygtimmar eller liknande får andelen bestämmas med ledning av den i övrigt redovisade kostnadsfördelningen för tillgången.

4.3 Delägarskap

Även för delägare i näringsverksamhet i inkomstslagen jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse beräknas räntetillägg. Därvid skall beaktas att räntetillägg beräknas endast för delägare som nyttjat tillgången för privat bruk. Det är alltså nyttjandegraden av tillgången som vid delägarskap ligger till grund för räntetilläggsberäkningen. Har således endast en av delägarna nyttjat tillgången för privat bruk åsätts endast honom räntetillägg och med hela det framräknade räntetillägget. Någon justering med hänsyn till delägarens andel av verksamheten görs alltså inte.

5 Räntetillägg för räntefria eller lågförräntade lån

För skattskyldig som erhållit lån från arbetsgivare eller uppdragsgivare skall räntetillägg beräknas om den faktiskt erlagda räntan på lånet understiger sedvanlig ränta. Räntetillägg påförs med ett belopp motsvarande skillnaden mellan erlagd ränta och sedvanlig ränta.

5.1 Sedvanlig ränta

RSVs anvisningar:

Sedvanlig ränta utgör vid 1984 års taxering 12 %. Räntesatsen motsvarar riksbankens diskonto den 1 januari 1983 plus två procentenheter.

Med lån förstås penningtransaktion som grundar sig på ett kreditavtal. Detta innebär att varken förskott på lön eller kreditköp hos arbetsgivare betraktas som lån. Å andra sidan omfattas både kortfristiga lån och lån av mindre belopp av reglerna.

Om lånebeloppen ändrats under året kan — om inte annat visas — räntan vanligen beräknas på genomsnittet av lånebeloppet vid årets ingång resp utgång.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

5.2 Förmedlat lån

Räntetillägg skall beräknas även i det fall att arbetsgivaren/uppdragsgivaren förmedlat ett räntefritt eller lågförräntat lån.

RSVs anvisningar:

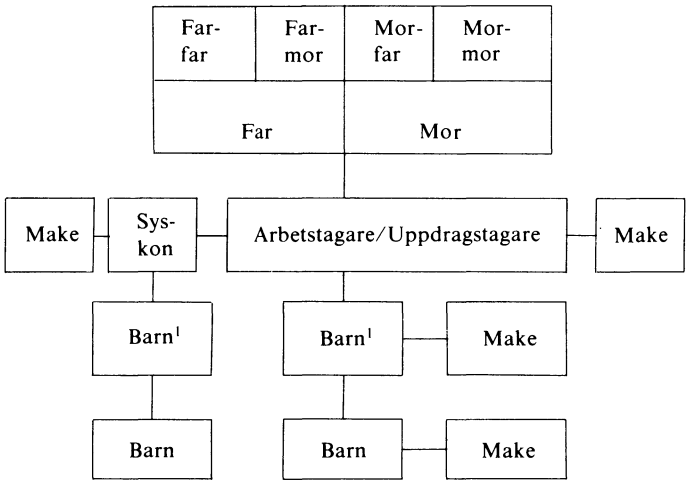
Förmedling av lån kan ske via såväl annan fysisk person som annat företag, stiftelse eller förening. Förmedling kan även vara för handen om arbetsgivaren/uppdragsgivaren har intressegemenskap med den som lämnat lånet.

5.3 Närstående person

För att reglerna om räntetillägg för räntefria och lågförräntade lån inte skall kunna kringgås beräknas sådant räntetillägg för arbetstagare/uppdragstagare även om lånet lämnats till någon honom närstående person.

RSVs anvisningar:

Som närstående person räknas föräldrar, far- och morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, syskon eller syskons make eller avkomling samt dödsbo vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare (jfr tablån). Med avkomling avses även styvbarn och fosterbarn. Barn till styvbarn eller fosterbarn bör däremot inte anses som avkomling.



[1] även styvbarn, fosterbarn

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

5.4 Undantag

Företagsledare eller honom närstående person som från fåmansföretaget fått lån, till en ränta som är lägre än vad som normalt utgår på liknande lån, påförs inte räntetillägg. Sådan person skall i stället beskattas enligt 35 § 1 a mom fjärde stycket KL för skillnadsbeloppet som intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet.

Stats- och kommunalanställda som på samma villkor som andra får del av förmåner som ges inom ramen för det allmänna bostadspolitiska stödet påförs inte räntetillägg för lågförräntade lån.

För anställda i kreditinstitut skall räntetillägg inte beräknas för lågförräntade lån som lämnats enligt de för kreditinstituten allmänt gällande villkoren för att finansiera bostadsbebyggelse. Här avsedda kreditinstut är bl a Spintab, BOFAB och Stadshypotekskassan. Har anställda i dessa kreditinstitut däremot på annat sätt av arbetsgivaren erhållit lån med förmånliga villkor skall räntetillägg beräknas på sedvanligt sätt.

5.5 Uppgifter om räntefria och lågförräntade lån på kontrolluppgift

Arbetsgivare/uppdragsgivare, som lämnat ett räntefritt eller lågförräntat lån till arbetstagare/uppdragstagare eller honom närstående person, skall på kontrolluppgift uppge lånebeloppet. Ändringar i lånebeloppet under inkomståret skall särskilt anges på kontrolluppgiften.

Om arbetstagare/uppdragstagare erlagt viss ränta, som dock understiger den fastställda sedvanliga räntan enligt punkt 5.1, skall arbetsgivare/uppdragsgivare på kontrolluppgift uppge räntesatsen storlek eller den faktiskt erlagda räntan.

6 Ikraftträdande

Lagen (1982:416) om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt trädde i kraft den 1 juli 1982. Ändringen av 10 § 6 mom första stycket SIL trädde i kraft den 1 januari 1983. Båda tillämpas för första gången vid 1984 års taxering.

I fråga om förvärvskälla för vilken beskattningsåret har börjat före den 17 april 1982 gäller — om den skattskyldige inte visar annat — att så stor del av räntetillägget anses hänförligt till tid före den 17 april som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller före nämnda dag och hela beskattningsåret. Denna proportionering blir aktuell endast för räntetillägg avseende bostadsförmån på jordbruksfastighet och privat nyttjande av tillgång som utgör inventarium i näringsverksamhet.

Dessa anvisningar m m tillämpas vid 1984 års taxering.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34

RSV Dt 1983:8

RSFS 1983:20

Riksskatteverkets föreskrifter om förseningsavgift vid 1983 års taxering;

utfärdade den 17 mars 1983.

RSV har den 17 mars 1983 beslutat att

— deklarationsskyldig, som enligt 34 § 1 mom taxeringslagen skall lämna deklaration senast den 15 februari 1983, inte påförs förseningsavgift om hans deklaration kommit taxeringsmyndigheterna tillhanda senast den 17 februari 1983.

Dessa föreskrifter träder i kraft två veckor efter det att de utkom från trycket och tillämpas vid 1983 års taxering.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-08 17:08:34